

Aivovammaepäily tapaturman yhteydessä

- Suorita normaalit ensiaputoimenpiteet.
- Huolehdi hengityksen kulusta ja hapensaannista sekä vuotavista haavoista.

Suhtaudu mahdolliseen aivovammapotilaaseen niin kuin hänellä olisi kaularanka- tai selkäydinvamma, kunnes ne on luotettavasti suljettu pois.

Tajunnaltaan heikkenevä, heikko tai tajuton potilas on aina toimitettava nopeasti sairaalahoitoon.

- Tarkkaile potilaan tajuntaa

Puhuttele potilasta:

Avaako hän silmänsä spontaanisti
 puhuteltaessa
 kivulle (paina kynsivallia kynnelläsi)
 ei vastetta

Vastaako hän puheeseen orientoituneesti, selvästi
 sekavasti
 irrallisia sanoja
 ääntelyä
 ei mitään

Seuraa potilaan liikkumista:

- Toimiiko/liikkuuko kehotuksen mukaisesti?
- Paikallistaako kivun (esim. nipistys)?
- Reagoiko kipuun (esim. väistöliikkeellä)?

Osaako potilas kertoa mitä on tapahtunut?

- Kerrooko selkeästi ja johdonmukaisesti?
- Ei muista/tiedä mitä on tapahtunut
- Kuvaa epätarkasti ja päätöksittäisesti tapahtunutta

Onko potilaalla päänsärkyä, pahoinvointia tai huimausta?

Huomioi myös onko potilas humalassa, mutta suhtaudu häneen ensisijaisesti vammapotilaana.

- Aseta vammautunut lievään kohoasentoon, elleivät muut vammat ole esteenä.

Pää ei saa olla kääntyneenä eikä runsaasti taivutettuna, eikä kaulassa saa olla kiristäviä sidoksia. Rauhoita levotonta potilasta (mahdollisen kallopaineen alentamiseksi).

Ensihoidon ja sairaalan henkilöstö tekee tarkemmat havainnot ja seurannat.

Kerro heille mahdollisimman *tarkasti, lyhyesti* ja *selkeästi* omat havaintosi potilaan tajunnantilasta, niin että hoitohenkilöstö voi kirjata ne muistiin vielä sitten, kun muut tarpeelliset ensihoitotoimenpiteet on suoritettu.

